

Број 01-87211

28.2 20 17 год

ЈАГОДИНА, М. Мијалковића 14

На основу члана 55. став 7. Закона о високом образовању („Сл. Гласник РС“ бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/2013, 99/2014, 45/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 87/16), одредбе тачке 52. Основа за кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији које је донео Национални савет за високо образовање (од 26.10.2016. године), а у складу са Кодексом о академском интегритету и професионалној етици Универзитета у Крагујевцу (број III-01-1032/23 од 29.12.2016. године) Наставно-научно веће Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 28. фебруара 2017. године, донело је

КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ И ПРОФЕСИОНАЛНОЈ ЕТИЦИ ФАКУЛТЕТА ПЕДАГОШКИХ НАУКА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Кодекса

Члан 1.

Кодексом о академском интегритету и професионалној етици Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Кодекс) се уређују правила етичког понашања, утврђују етички стандарди и начела у високом образовању, објављивању научних резултата, односу према интелектуалној својини, односима између наставника, истраживача и сарадника, других запослених и студената, поступцима у наступању Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу и то наставника, истраживача, сарадника и студената у правном промету, као и у односу према јавности и средствима јавног информисања, начин и поступак утврђивања одговорности за повреду етичких начела и мере које се изричу за повреду етичких начела.

Одредбе овог Кодекса усклађене су са минималним захтевима садржаним у *Основама за Кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији* које је донео Национални савет за високо образовање.

Циљеви

Члан 2.

Кодекс има за циљ очување достојанства професије, унапређивање моралних вредности, очување угледа Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Факултет), заштите вредности знања и подизања свести о одговорности свих чланова факултетске заједнице на Факултету, као и свеукупне академске заједнице.

Примена Кодекса

Члан 3.

Кодекс се примењује у професионалном и јавном деловању наставног и научног особља, студената и ваннаставног особља Факултета, као и у деловању лица која нису чланови академске заједнице Факултета, а учествују у раду Факултета.

Запослени на Факултету и студенти морају се у свом раду, деловању и понашању на Факултету придржавати етичких начела, начела научне истине и критичности и поштовати циљеве и принципе високог образовања.

Члан 4.

Органи и тела Факултета, дужни су да се у оквиру својих надлежности старају о остваривању и унапређењу етичких стандарда на Факултету, у складу са Кодексом и да обезбеде услове неопходне за упознавање чланова академске заједнице са свим прописима који се тичу њихових права и обавеза.

Члан 5.

Поступци прописани Кодексом не представљају замену за грађанске, кривичне, управне, дисциплинске и друге поступке који су уређени законима и општим актима Универзитета у Крагујевцу (у даљем тексту: Универзитет) и Факултета.

II НАЧЕЛА

Члан 6.

Лица из члана 3. овог кодекса дужни су да се придржавају следећих начела:

- 1) академска честитост;
- 2) интегритет;
- 3) колегијалност;
- 4) професионалност;
- 5) забрана дискриминације;
- 6) забрана узнемиравања;
- 7) непристрасност;
- 8) одговорност.

Поред начела из става 1. овог члана, чланови академске заједнице дужни су да поштују и друга уставом и законом утврђена начела, као што је слобода мишљења и изражавања, уважавање и поштовање права чланова академске заједнице, поштовање интегритета и достојанства личности, једнакости и праведности, аутономије и других начела.

Начело академске честитости

Члан 7.

Начело академске честитости заснива се на самосталности у академском и научном раду, односно спровођењу оригиналних научних истраживања, представљању властитих резултата, уз способност реалног сагледавања себе самог, властитог знања и тих резултата, као и на строгом поштовању ауторских права других.

Начело интегритета

Члан 8.

Начело интегритета подразумева дужност чланова академске заједнице да, водећи рачуна о општем добру, чувају интегритет система високог образовања, и самог Факултета, и да раде савесно, марљиво, одговорно и посвећено, према свом најбољем знању.

Начело колегијалности

Члан 9.

Начело колегијалности се заснива на међусобном уважавању, поштовању и разумевању чланова академске заједнице уз неговање односа сарадње, водећи рачуна о интересима целокупне академске заједнице.

Начело професионалности

Члан 10.

Чланови академске заједнице дужни су да своје обавезе према студентима колегама и запосленима на Факултету, као и колегама у другим установама у оквиру академске заједнице извршавају одговорно, савесно и професионално, држећи се начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања.

Забрана дискриминације

Члан 11.

Недозвољен је сваки облик дискриминације, непосредне или посредне на Факултету, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.

Стручност, способност и професионалне заслуге, као и резултати у обављању одређене врсте делатности, послова и задатака, једини су релевантни критеријуми вредновања и напредовања чланова академске заједнице.

Забрана узнемиравања

Члан 12.

Забрањена је свака врста узнемиравања међу члановима академске заједнице, а посебно када се темељи на злоупотреби положаја институционалне или хијерархијске надређености.

Узнемиравање је непримерено понашање према другом лицу, као што је полно узнемиравање и свако друго понашање које има за циљ повреду личног достојанства, ометање у обављању послова, омаловажавање других и које ствара или доприноси стварању непријатног и непријатељског радног окружења и образовног амбијента.

Начело непристрасности

Члан 13.

Чланови академске заједнице дужни су да се држе начела непристрасности и не смеју да допусте да ставови или мишљења о појединцима, друштвеним групама и делатностима који нису утемељени на искуству или рационалним аргументима, већ су донети унапред и засновани су на неоправданим генерализацијама утичу на њихову објективност у академским, истраживачким, стручним, административним, пословним и управљачким делатностима.

Начело одговорности

Члан 14.

Чланови академске заједнице дужни су да се брину о интересима Факултета у духу развоја академских слобода, а посебно у погледу аргументоване расправе, критике, толеранције и одговорност трагања за оптималним решењима.

Под неодговорним понашањем сматрају се:

- несавесно управљање пословима, ресурсима и имовином Факултета и онемогућавање или отежавање њиховог коришћења од стране других чланова;
- употреба имовине Факултета за приватне, комерцијалне, политичке, верске и друге ванфакултетске сврхе без посебног одобрења у складу са законом;
- коришћење имена и обележја Факултета за приватне комерцијалне или некомерцијалне потребе.

III ЕТИЧКА ПРАВИЛА У НАСТАВНОМ, НАУЧНОМ И УМЕТНИЧКОМ РАДУ

Дужност Факултета и наставника

Члан 15.

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године свих нивоа студија које организује, упозна студенте са етичким начелима, а посебно са правилима академске честитости, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препривавања.

Члан 16.

Наставници Факултета су дужни да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде Факултета;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност, и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима начелно исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемско понашања из овог кодекса;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Недозвољено поступање у наставном раду

Члан 17.

Члановима факултетске академске заједнице није дозвољено да користе, подстичу, помажу или толеришу употребу недозвољених средстава за испуњавање предиспитних обавеза и полагање испита.

Члановима факултетске академске заједнице није дозвољено да приступање испитима условљавају захтевима који нису садржани у елементима студијског програма, а посебно да намећу услове који њима донесе приватну материјалну и другу корист.

Чланови факултетске академске заједнице гарантују изворност радова које објављују, као и тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили.

Недозвољено поступање у научноистраживачком, уметничком и стручном раду

Члан 18.

У научноистраживачком, уметничком и стручном раду није дозвољено:

- плагирање;
- лажно ауторство;
- измишљање и кривотворење резултата;
- аутоплагирање.

Забране из става 1. овог члана се односе на све писане радове наставног, научног и уметничког особља и студената, као што су: семинарски рад, дипломски или завршни рад, мастер рад, специјалистички рад, магистарски рад, докторска дисертација, рад у часопису, уџбеник, монографија, поглавља у зборницима и слично.

Одговорност за кршење забрана из става 1. овог члана сnose и припадници академске заједнице у случају несавесног и неодговорног приказивања, односно занемаривања чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком, односно уметничком раду (у рефератима за оцену докторске дисертације, избор у звање наставника или сарадника и сл.) Посебну одговорност има ментор при изради докторске дисертације, односно наставник који води студента код израде других облика писаних радова.

Плагирање

Члан 19.

Плагирање је представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих, а нарочито:

- дословно преузимање, као и копирање из електронских, штампаних или рукописних извора текста другог аутора, односно текста урађеног од стране професионалне агенције или другог лица за потребе аутора или трећих лица – са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целости – без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;
- препричавање или сажимање текста другог аутора, као и текста урађеног од стране професионалне агенције или другог лица за потребе аутора или трећих лица, из електронских, штампаних или рукописних извора, са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целости, без одговарајућег навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања препричаног дела. Успутно навођење изворног аутора није довољно: аутор је дужан да обезбеди да се не створи погрешан утисак да су парафразирани реченице његова идеја;
- непрецизно цитирање, које не следи правила цитирања прихваћена у датој научној, уметничкој, односно стручној области;
- представљање идеја других аутора као својих, без одговарајућег навођења имена аутора, односно извора из кога је текст преузет.

Лажно ауторство

Члан 20.

Лажно ауторство је навођење као аутора лица које није учествовало у изради рада. Чланови факултетске академске заједнице дужни су да као ауторе наводе све и само оне учеснике у процесу настајања научног, уметничког, односно стручног рада, који су интелектуално допринели раду. Није дозвољен ни дослух између лица укључених у израду рада, који се показује у недозвољеној сарадњи између студената, пропусту да се наведе примљена помоћ или пропусту да се прецизно поштују правила о групном раду на пројектима.

